

Predmet C-271/20**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 98. stavka 1.
Poslovnika Suda****Datum podnošenja:**

19. lipnja 2020.

Sud koji je uputio zahtjev:

Verwaltungsgericht Berlin (Njemačka)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

11. lipnja 2020.

Tužitelj:

Aurubis AG

Tuženik:

Savezna Republika Njemačka

Predmet glavnog postupka

Pobijanje odluke o dodjeli koju je izdala Deutsche Emissionshandelsstelle (Njemačka služba za trgovanje emisijskim jedinicama, u daljnjem tekstu: DEHSt) – Potpostrojenje s referentnom vrijednosti za gorivo – Potpostrojenje s procesnim emisijama

Predmet i pravna osnova zahtjeva za prethodnu odluku

Tumačenje prava Unije; članak 267. UFEU-a

Prethodna pitanja

1. Jesu li uvjeti u skladu s člankom 3. točkom (d) Odluke Komisije 2011/278/EU za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica na temelju potpostrojenja s referentnom vrijednosti za gorivo ispunjeni ako se u postrojenju za proizvodnju obojenih kovina u skladu s Prilogom I. Direktivi 2003/87/EZ u peći za taljenje u lebdećem stanju za proizvodnju primarnog

bakra upotrebljava koncentrat bakra koji sadržava sumpor i ako se toplina koja nije mjerljiva i koja je potrebna za taljenje bakrene rude koja se nalazi u koncentratu u biti proizvodi oksidacijom sumpora sadržanog u koncentratu, pri čemu se koncentrat bakra upotrebljava i kao sirovina i kao gorivi materijal za proizvodnju topline?

2. U slučaju potvrdnog odgovora na prvo pitanje:

mogu li se prava na višestruku dodjelu besplatnih emisijskih jedinica za treće razdoblje trgovanja nakon završetka tog razdoblja trgovanja ostvariti emisijskim jedinicama iz četvrtog razdoblja trgovanja ako se postojanje takvog prava na dodjelu sudski utvrđuje tek nakon isteka trećeg razdoblja trgovanja ili pak sa završetkom trećeg razdoblja trgovanja prava na dodjelu koja još nisu ostvarena prestaju?

Navedene odredbe prava Unije

Direktiva 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 2003. o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice i o izmjeni Direktive Vijeća 96/61/EZ (SL 2003., L 275, str. 32.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 9., str. 28.), kako je izmijenjena Direktivom 2009/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. (SL 2009., L 140, str. 63.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 30., str. 3.), kako je izmijenjena Odlukom (EU) 2015/1814 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. listopada 2015. (SL 2015., L 264, str. 1.), koja je posljednji put izmijenjena Direktivom (EU) 2018/410 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2018. (SL 2018., L 76, str. 3.), članak 3. točka (t)

Odluka Komisije 2011/278/EU od 27. travnja 2011. o utvrđivanju prijelaznih propisa na razini Unije za usklađenu besplatnu dodjelu emisijskih jedinica na temelju članka 10.a Direktive 2003/87/EZ (SL 2011., L 130, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 29., str. 257.), članak 3. točke (d) i (h)

Navedene nacionalne odredbe

Gesetz über den Handel mit Berechtigungen zur Emission von Treibhausgasen (Zakon o trgovanju emisijskim jedinicama stakleničkih plinova, u daljnjem tekstu: TEHG 2011) od 27. srpnja 2011., članak 9. stavci 1. i 6., Prilog I. dio 2. točka 1.

Verordnung über die Zuteilung von Treibhausgas-Emissionsberechtigungen in der Handelsperiode 2013 bis 2020 (Uredba o dodjeli emisijskih jedinica stakleničkih plinova u razdoblju trgovanja 2013. do 2020., u daljnjem tekstu: ZuV 2020) u verziji od 26. rujna 2011., članak 2. točka 27. („potpostrojenje s referentnom

vrijednosti za gorivo”) i točka 29. („potpostrojenje s procesnim emisijama”), članak 3.

Kratki pregled činjenica i postupka

- 1 Tužitelj u Hamburgu upravlja postrojenjem koje podliježe obvezi trgovanja emisijskim jedinicama za proizvodnju obojenih sirovih kovina te proizvodi bakar. Postrojenje se sastoji od dvaju potpostrojenja, Rohhüttenwerk Nord (talionica sirovih kovina sjever, u daljnjem tekstu: RWN) i Rohhüttenwerk Ost (talionica sirovih kovina istok, u daljnjem tekstu: RWO).
- 2 RWO je takozvana primarna talionica u kojoj se iz bakrene rude taljenjem koncentrata bakra u peći za taljenje u lebdećem stanju (uz daljnje faze postupka) dobiva primarni bakar. Pritom se primjenjuje Outokumpuov postupak (*flash smelting*).
- 3 Na tužiteljev zahtjev od 20. siječnja 2012., DEHSt je odlukom od 17. veljače 2014. tužitelju za godine od 2013. do 2020. dodijelio ukupno 2 596 999 besplatnih emisijskih jedinica. Tužitelj je 14. ožujka 2014. podnio prigovor. DEHSt je odlukom od 3. travnja 2018. djelomično poništio odluku o dodjeli u dijelu u kojem dodjela prelazi 1 784 398 emisijskih jedinica. Kao obrazloženje navodi se da se upotreba koncentrata bakra nije mogla uzeti u obzir u okviru potpostrojenja s referentnom vrijednosti za gorivo, nego se tu upotrebu trebalo pripisati potpostrojenju s procesnim emisijama. Nakon ponovnog izračuna prava na dodjelu, DEHSt je zahtijevao povrat 523 027 emisijskih jedinica.
- 4 Tužitelj je tužbom koju je podnio 30. travnja 2018. osporavao odluku u dijelu u kojem je djelomično povučena izvorna dodjela.

Glavni argumenti stranaka glavnog postupka

- 5 Tužitelj smatra da ima pravo na dodatnu dodjelu 1 154 794 emisijskih jedinica.
- 6 U skladu s referentnom vrijednosti za gorivo na temelju članka 2. točke 27. ZuV-a 2020, odnosno članka 3. točke (d) Odluke 2011/278, tužitelj ima pravo na dodjelu za toplinu proizvedenu izgaranjem sumpora sadržanog u koncentratu bakra.
- 7 Koncentrat bakra koji tužitelj upotrebljava za postupak taljenja u lebdećem stanju sastoji se od bakrovih i željezovih sulfida (svaki koncentrat sastoji se od 30 % bakra, željeza i sumpora). Osim toga, koncentrat sadržava tragove ugljika i drugih metala. Upotrijebljeni minerali bakra jesu halkopirit (CuFeS_2), halkozin (Cu_2S), kovelit (CuS) te bornit (Cu_5FeS_4) i pirit (FeS_2).
- 8 U fazama Outokumpuova postupka koje je tužitelj detaljno opisao nastaje SO_2 , ali ne i CO_2 . Manje količine CO_2 nastaju oksidacijom ugljika unesenog u vrlo malim količinama. Udio ugljika u upotrijebljenom koncentratu bakra iznosio je otprilike

0,7 % (maseni udio). Uslijed postupaka oksidacije, iz tog udjela ugljika u peći za taljenje u lebdećem stanju nastale su emisije ugljikova dioksida. Riječ je o klimatski prihvatljivoj proizvodnoj metodi. Ostali proizvođači bakra trebaju dodatno upotrijebiti gorivo koje sadržava ugljik. Tužitelj je do 2008. u svojem postrojenju dodatno upotrebljavao teško ulje, ali je nakon toga poboljšao proizvodni postupak u pogledu ispuštanja stakleničkih plinova.

- 9 Toplina koja nastaje u potpostrojenju RWO dobiva se izgaranjem goriva. Izgaranje je kemijski spoj (reakcija) jedne tvari s kisikom ili nekim drugim oksidacijskim sredstvom. U pogledu prava Unije, u članku 3. točki (t) Direktive 2003/87 pojam izgaranja definira se kao oksidacija goriva. U skladu s presudom Suda od 20. lipnja 2019. (ExxonMobil Production Deutschland, C-682/17, EU:C:2019:518, t. 53.), to se ne ograničava na oksidacijske reakcije u kojima nastaje CO₂. U peći za taljenje u lebdećem stanju dolazi do oksidacije željeza i sumpora u snažnoj egzotermnoj reakciji.
- 10 Sumpor koji izgara u peći za taljenje u lebdećem stanju također je gorivo, s obzirom na to da je goriva tvar i prilikom izgaranja oslobađa toplinu. Halkopirit koji se nalazi u koncentratu bakra jest visokokalorično gorivo. Iz teksta članka 3. točke (d) Odluke 2011/278 ne proizlazi da se kvalifikacijom kao goriva pretpostavlja da proizvodnja topline treba biti primarna svrha, odnosno da treba biti riječ o standardnoj vrsti goriva kao što su ugljen, nafta ili zemni plin.
- 11 Pojam goriva je opći pojam koji treba široko tumačiti i čiji je cilj obuhvaćanje svih gorivih tvari. U članku 3. točki 24. Direktive 2010/75/EU o industrijskim emisijama gorivo se definira kao svi kruti, tekući ili plinoviti zapaljivi materijali.
- 12 U koncentratu bakra, bakar treba smatrati sirovinom, a sumpor gorivom. Ako se razmatra zasebno, glavna svrha izgaranja sumpora u peći za taljenje u lebdećem stanju jest proizvodnja topline. Primarni bakar ne može se proizvesti ako u peći za taljenje u lebdećem stanju izgaranjem udjela sumpora u koncentratu bakra ne dolazi do vrlo intenzivnog stvaranje topline za taljenje rude. Tužiteljevo postrojenje također može funkcionirati samo na temelju sumpora sadržanog u koncentratu bakra i upotrijebljenog kao gorivo.
- 13 U pogledu pitanja o hijerarhiji potpostrojenja, tužitelj upućuje na činjenicu da je tuženik uvijek polazio od hijerarhijskog odnosa triju pomoćnih metoda. Tužitelj smatra da su u ovom slučaju ispunjeni uvjeti u pogledu potpostrojenja s referentnom vrijednosti za gorivo, tako da, u skladu s pravnim stajalištem koje zastupa tuženik, već zbog toga ne dolazi u obzir dodjela na temelju (sporednih) procesnih emisija.
- 14 Tužitelj podredno navodi da nisu ispunjeni materijalni uvjeti u pogledu potpostrojenja s procesnim emisijama. U postupku koji je ovdje relevantan ne dolazi do kemijske redukcije metalnih spojeva.
- 15 Tuženik smatra da se koncentratu bakra koji je tužitelj upotrijebio ne može dodijeliti emisijska jedinica u skladu s referentnom vrijednosti za gorivo.

Potpostrojenje s referentnom vrijednosti za gorivo postoji samo ako je glavna svrha upotrebe proizvodnja topline, a glavna svrha tužiteljeva postrojenja jest proizvodnja bakra.

- 16 Koncentrat bakra je sirovina jer je glavna svrha proizvodnog postupka proizvodnja bakra. Osim toga, ne dolazi do potpunog izgaranja koncentrata bakra, suprotno onomu što se zahtijeva za izračun referentne vrijednosti za gorivo.
- 17 U pogledu goriva u smislu referentnih vrijednosti za gorivo usto je riječ o gorivima koja se mogu zamijeniti drugim gorivima, osobito zemnim plinom. Referentna vrijednost za gorivo nije sveobuhvatna odredba.
- 18 Stoga tuženik smatra da su ispunjeni uvjeti u pogledu potpostrojenja s procesnim emisijama.
- 19 U postrojenju, pa stoga i u peći za taljenje u lebdećem stanju, dolazi do kemijskih redukcija metalnih spojeva. Do redukcije dolazi u pogledu bakra, tako što se sulfid bakra i željeza reducira u bakrov sulfid te nakon toga dolazi do još jedne redukcije na način da se bakrov sulfid reducira u bakar. Podredno dolazi i do uklanjanja nečistoća iz metalnih spojeva kao i upotreba sirovina koje sadržavaju ugljik, čija glavna svrha nije proizvodnja topline. U tom procesu također nastaju emisije CO₂.
- 20 Nisu ispunjeni uvjeti u pogledu potpostrojenja s referentnom vrijednosti za gorivo, tako da pitanje o hijerarhiji potpostrojenja nije relevantno. Za razgraničenje između potpostrojenja s referentnom vrijednosti za toplinu, s jedne strane, i potpostrojenja s referentnom vrijednosti za gorivo, s druge strane, relevantna je glavna svrha upotrebe ulaznog materijala i industrijskog postupka. Kao što je navedeno, glavna svrha u ovom slučaju jest proizvodnja bakra.

Kratki pregled obrazloženja zahtjeva za prethodnu odluku

Prvo pitanje

- 21 U slučaju potvrdnog odgovora na to pitanje i kvalifikacije koncentrata bakra odnosno njegova udjela sumpora kao goriva, tužitelj ima pravo na dodjelu dodatnih besplatnih emisijskih jedinica i pobijana odluka je nezakonita.
- 22 Sud koji je uputio zahtjev smatra da se presudom od 20. srpnja 2019., ExxonMobil Deutschland, pojasnilo da članak 3. točka (t) Direktive 2003/87 ne ograničava pojam izgaranja na oksidacijske reakcije koje same stvaraju staklenički plin. Osim toga, u točki 57. te presude pojasnilo se da se djelatnost izgaranja goriva obavlja i u postrojenju koje djeluje radi odsumporavanja prirodnog plina i izdvajanja sumpora uporabom Clausova postupka.
- 23 Postavlja se pitanje vrijedi li to i za referentne vrijednosti za gorivo prilikom besplatne dodjele emisijskih jedinica ili je u tom pogledu potrebna uža definicija goriva.

- 24 Besplatna dodjela treba ublažiti poteškoće koje nastaju zbog potpune obveze predaje emisijskih jedinica. Ta svrha govori u prilog tome da treba dodijeliti besplatne emisijske jedinice za proizvodnju topline koja nije mjerljiva upotrebom goriva čije izgaranje, kao u pogledu zemnog plina, nužno dovodi do oslobađanja CO₂ ili drugih stakleničkih plinova. Suprotno tomu, u tužiteljevoj peći za taljenje u lebdećem stanju oksidacijom tragova ugljika u koncentratu bakra dolazi do emisije samo male količine CO₂ (0,026 t CO₂/t koncentrat bakra).
- 25 Osim toga, dosad nije pojašnjeno pretpostavlja li se dodjelom u skladu s referentnom vrijednosti za gorivo u svrhe navedene u odredbi, osim uvjeta izgaranja goriva i proizvodnje topline koja nije mjerljiva, i to da je glavna svrha izgaranja goriva proizvodnja topline.
- 26 Posebnost ovog slučaja jest činjenica da je upotrijebljeni koncentrat bakra istodobno sirovina i goriva tvar koja stvara toplinu potrebnu za proizvodnju elementa. Ako za dodjelu u skladu s referentnom vrijednosti za gorivo također treba uzeti u obzir glavnu svrhu upotrebe koncentrata bakra, postavlja se pitanje je li taj uvjet ispunjen ako su svrhe u kojima se koncentrat bakra upotrebljava kao sirovina i kao gorivo jednako važne (*dual use*).
- 27 Također nije razjašnjeno pretpostavlja li gorivo u smislu referentne vrijednosti za gorivo u članku 3. točke (h) Odluke 2011/278 zamjenjivost goriva i koje su posljedice takvog uvjeta u ovom slučaju. Naime, tužitelj navodi da je do 2008. uz koncentrat bakra kao (dodatno) gorivo također upotrebljavao teško ulje.

Drugo pitanje

- 28 Razmatranja suda koji je uputio zahtjev u pogledu drugog prethodnog pitanja u potpunosti odgovaraju razmatranjima koje je taj sud naveo u okviru svojeg zahtjeva za prethodnu odluku u predmetu C-126/20 u pogledu petog prethodnog pitanja iz tog zahtjeva.